

Regrutová, Lenka: Pôvodná televízna dramatická tvorba pre deti a mládež na Slovensku¹

(recenzia)

Adam Hnat

Už od úplných začiatkov televízneho vysielania na Slovensku bola pôvodná dramatická tvorba pre deti a dospelujúce publikum pravidelnou súčasťou programovej štruktúry. Aj napriek obmedzeným technologickým možnostiam v počiatkoch televízie, si televízny tvorcovia uvedomovali vplyv televízie na detského diváka a preto prichádzali s programami, ktoré mali byť čo najviac komplexné. Programy pre deti a mládež predstavujú špecifický druh umenia, ktoré by malo pracovať s dieťaťom ako tvorivým partnerom a nie ako pasívnym prijímateľom čo možno vidieť v mnohých súčasných pop kultúrnych textoch.

Detskému divákovi by malo byť v dostatočnej miere, v rámci programov jemu určených, umožnené využiť obrazotvornosť. Publikácia s názvom *Pôvodná televízna dramatická tvorba pre deti a mládež na Slovensku* sa zameriava na zmapovanie vývinových tendencií slovenskej televíznej drámy pre deti a mládež v 60. až 80. rokoch 20. storočia. V úvodnej kapitole autorka definuje teoretické pojmy potrebné pre uvedenie do problematiky. Na základe pramenných zdrojov určuje charakter televíznej tvorby pre deti a mládež s osobitným zreteľom na vymedzenie semiotických aspektov danej tvorby, ako aj na vymedzenie jednotlivých žánrov a opis dramaturgických postupov vzniku dramatických titulov v televízii. Vlastný výskum je zameraný na pôvodnú dramatickú tvorbu pre deti a mládež, ktorá je výsledkom umeleckej tvorby Slovenskej televízie. Výsledky výskumu sú v publikácii interpretované v troch hlavných kapitolách, pričom tie postupne analyzujú databázu dramatických diel vysielaných v televízii od 60. do 80. rokov 20. storočia.

V týchto častiach využíva autorka okrem pramenných zdrojov aj informácie od televíznych tvorcov, ktorí boli najmä v minulosti aktívnou súčasťou produkcie rozličných žánrov televíznej drámy pre deti a mládež. Úvod jednotlivých častí je tvorený zasadením čitateľa do historicko-spoločenského kontextu, v ktorom vznikala televízna tvorba pre deti na Slovensku, a ktorý určoval jej charakter. Každá z kapitol má rovnakú, presne definovanú štruktúru, ktorá rozdeľuje text do jednotlivých podkapitol na základe vybraných formátov a žánrov

---

¹ REGRUTOVÁ, Lenka. *Pôvodná televízna dramatická tvorba pre deti a mládež na Slovensku. Kontext 60. – 80. rokov 20. storočia*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2018. ISBN 978-80-555-2163-3.

(rozprávka, hra pre deti, hra pre mládež, seriál pre deti a mládež a film pre deti a mládež). Jednotlivé podkapitoly sú analýzou štruktúry, obsahu, estetickej kvality, tematickej bázy a axiologických aspektov vybraných popisovaných diel, ktoré boli podľa slov autorky poskytnuté z televíznych archívov RTVS. Takmer tretina obsahu práce je tvorená sumárom údajov televíznych tituloch dramatickej tvorby určenej pre deti a mládež v jednotlivých desaťročiach. Ten obsahuje informácie o dielach (rok vzniku, žáner, scenár, dramaturg réžia atď.), ktoré boli získané v archívoch RTVS.

Z výskumu vyplýva, že televíznym tvorcom už od počiatku vysielania záležalo na kvalite diel pre deti a mládež a preto možno v oblasti pôvodnej televíznej tvorby pozorovať texty s nadčasovým charakterom a vysokou výpovednou hodnotou. Taktiež možno konštatovať, že *„až na niekoľko nezmyslených zásahov predstavovala oblasť televíznej tvorby pre deti a mládež pomerne slobodný priestor a na rozdiel od tvorby pre dospelých vznikalo menej tendenčných titulov“*.

Obsahovým zameraním a vhodnou voľbou a výberom tém jednotlivých častí prezentovanej práce sa podarilo vytvoriť zaujímavý, prínosný a v mnohom i prekvapujúci informačný dokument. Uvedené výsledky a informácie potvrdzujú, aký veľký význam má televízna tvorby pre deti a mládež. Publikácia je určená pre odbornú verejnosť.